

2008.

Tartalomelemzés

Érzelmi kifejeződés Demjén Ferenc
dalszövegeiben

Pécsi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Tanszék Szociológia Szak

Vista
Szabó Nelli
2008.12.31.

Érzelmi kifejezés és Demjén Ferenc dalszövegeiben

Bevezetés

Demjén Ferenc 1946. december 21-én, Diósgyőrön született a család harmadik gyermekeként. Édesapja a diósgyőri vasgyár mérnöke volt, ám az akkori szellem igen távol állt tőle, az akkori politikai nézetekkel nem tudott azonosulni, ezért utcára tették. A család Pestre költözött.

Polgári családban nőtt fel, de apja munkásként kezelte. Mérnöknek tanult, Budapesten a minisztériumban főmérnökként dolgozott. István bátyjával több zenekarban is zenéltek, nagyon tehetséges volt, de 8 év után valahogy belefáradt az egészbe. Nővére és bátyja Svédországban élnek.

Édesanyja énekesnőnek készült, de akkoriban az énekesi pálya nem tartozott az erkölcsös pályák közé. Apja dalárdákban énekelt, erős, érces hangja volt, hangerejét tőle örökölte.

Zongorázni Gosztonyi Jánosnál tanult, aki gyakran elvitte a Zeneakadémiára, hogy ott gyakorolhasson.

Háromszor nőt sült, gyermeke nem született. Feleségével Rebeccával közel két évtizede élnek együtt.

Szabadidejük nagy részét Baranya megyei birtokukon töltik, számukra az a feltöltés és szigete.

Lovak, cicák, kutyák, csacsik képezik az idillt a nyüzsgő város után.

Demjén Ferenc csodálkozó, féltékeny kissrác volt, mindenki iránt túl nagy tisztelettel. Már egész fiatal korában a zene felé húzta a szíve, ezért a vegyipari ismereteit jó darabig nem is kamatoztatta.

Énekelt és basszusgitározott a Dogs, Liversing, Meteor, Sakk-matt, Tűzkerék, Bergendy, VőMoto-Rock zenekarokban.

Mikor úgy érezte egy csapaton belül, hogy már nem tud újat adni a közönségnek változtatott. Így hagyta el a Bergendyt és következett a sok szép és viharos sikert elért VőMoto-Rock, ami ma már nem is olyan fontos dolgok okán megszűnt, és onnantól kezdve indult el a szólókarrierje. Amiért ma milliók hálásak.

A ma már 62 éves Demjén Ferenc kamaszkora óta, több mint negyven éve van a színpadon úgy, hogy szinte mindvégig az élvonalhoz tartozott. Több mint négyszáz dal fűződik a nevéhez, a pontos számot maga sem tudja.

Idősebb idők után az ember nem számolgatja, csak írja a dalokat – mondja Demjén.

Zenéjén generációk, nemzedékek nőttek fel, koncertjein több korosztály énekel vele a dalokat. Zenekarával fergeteges hangulatot teremt minden koncert alkalmával. Sikerének titka nem csak a sajátos dallamvilágú Demjén-zene, hanem egy generáció tagjának, akinek sikerült megőriznie a lelke tisztaságát és a józan ítéletképességét ilyen embert próbáló évtizedekben is.

1. Mintavétel-adatok

Szociológia

griffit.nelli@gmail.com

A mintavételem alapjául Demjén Ferenc által írt és el adott dalok szolgálnak. A dalszövegeket a www.zeneszoveg.hu internetes honlapról, illetve Demjén Ferenc rajongói honlapjáról a www.demjenferenc.hu weboldalról véletlenszerűen gyjtöttem le, külön a VøMoto-Rock-os korszakból, és külön a szóló karrierjéből.

1, Első részben azokat a szövegeket vizsgáljuk, amit a VøMoto-Rock korszak alatt írt és énekelt. 10-12 dalszöveget elemzek, ennek terjedelme **1406** szó, **6458** karakter.

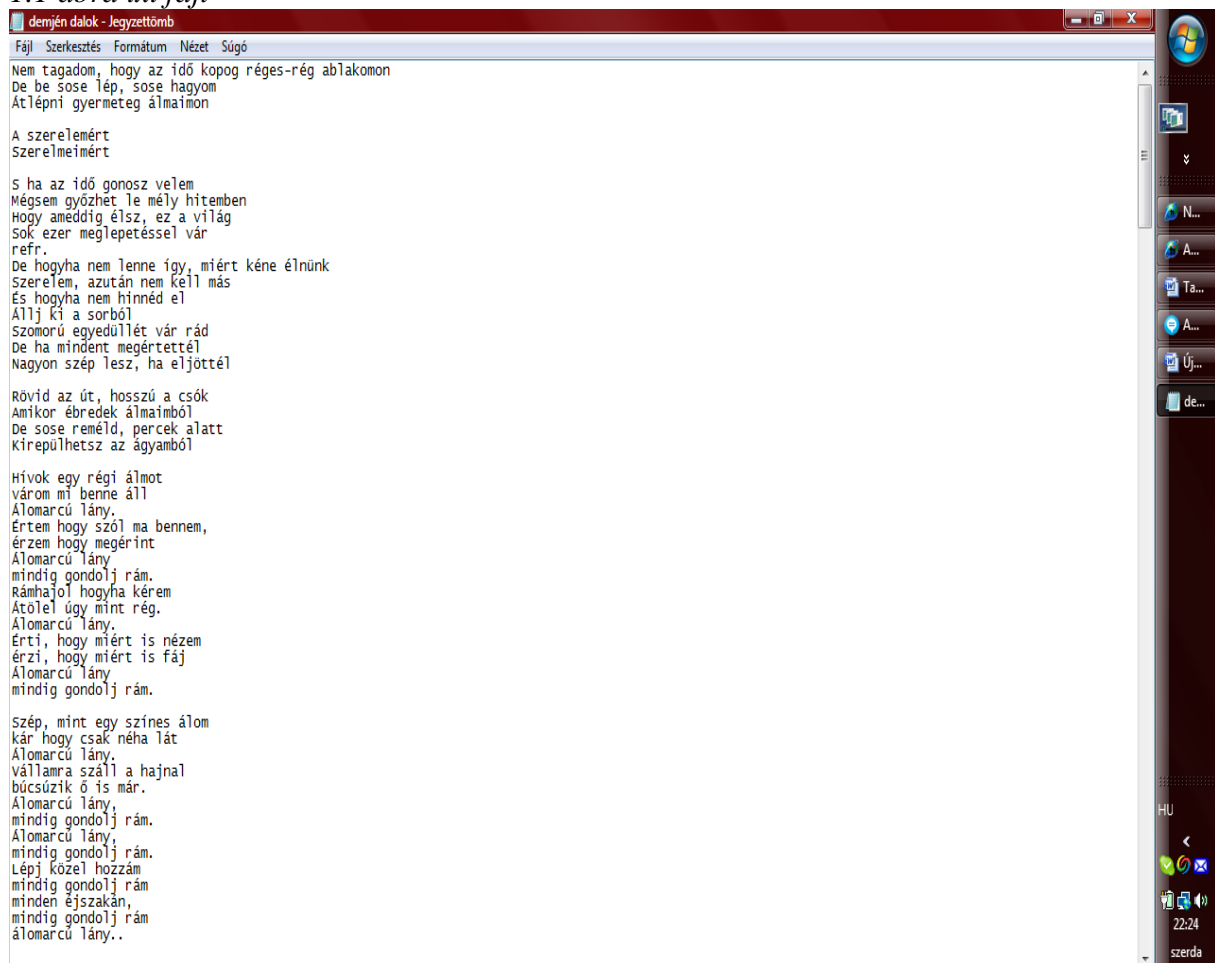
2, A második részben Demjén Ferenc szóló karrierje során született dalokat veszem górcs alá. Az elemzésre kerülő anyag terjedelme **1446** szó, **6656** karakter.

A vizsgálat kezdetén a teljes szöveg összes szavát tartalmazó lista, majd a leggyakrabban előforduló szavakból egy táblázat készült.

Az elemzés során az ATLAS.ti 5.5 tartalomelemző szoftvert alkalmaztam.

Hipotézis: Mennyiben változott meg a dalok szóösszetétele a rendszerváltás, és a VøMoto-Rock korszak után Demjén Ferenc dalaiban?

1.1 ábra txt fájl

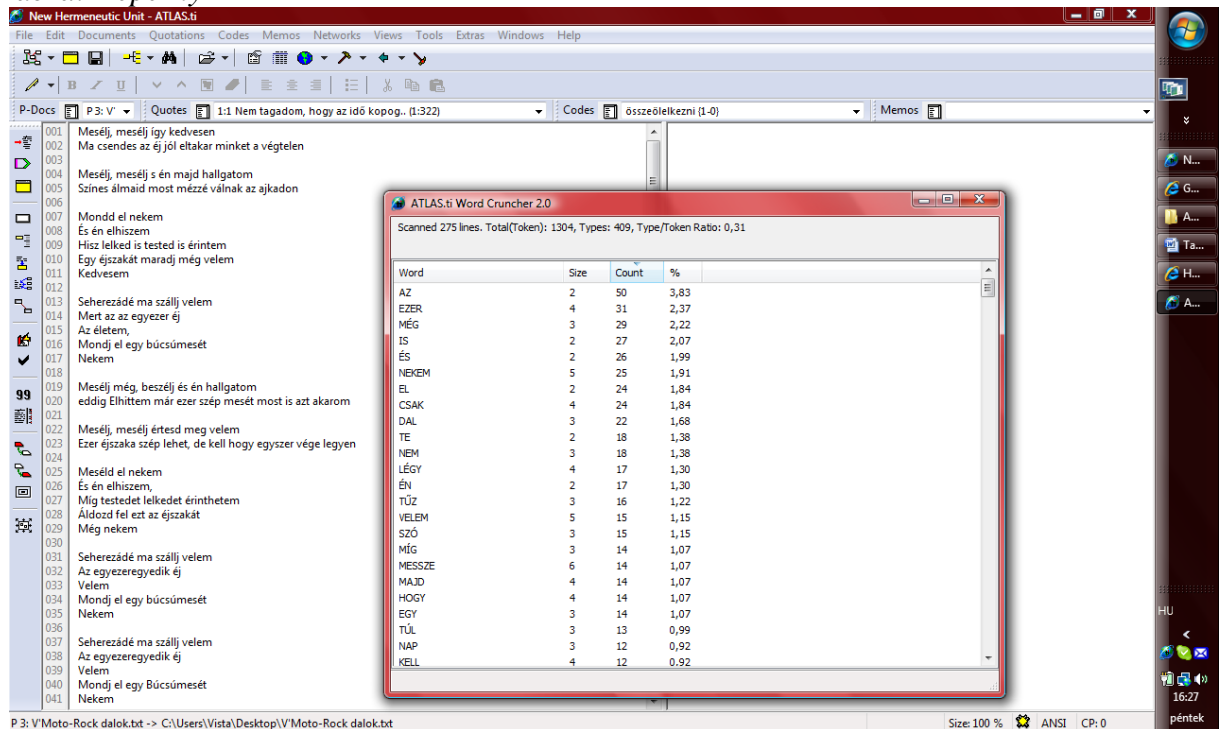

Szabó Nelli

Szociológia

griffit.nelli@gmail.com

1.2 ábra: Képerny

Az ábrán az Atlas program munkalapja látható. Baloldalon egy interjúrészlet, jobb oldalon pedig egy megnyitott ablak. Az interjúrészleten nem egy kódolt szakasz látható, hanem az egész szöveg, mert az egész szöveg van elemzés alatt. A jobb oldali ablak azt mutatja, hogy az elemzendő szövegben a szavak milyen gyakorisággal fordulnak elő.

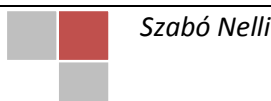
Látható a szavak betű száma, mérete (size), a szövegben az előfordulás gyakorisága (count-számolás) és a százalékos (%) arány az egész szöveg arányában.

Ha a dalszövegekben a szavak előfordulási arányát tekintjük, akkor következőket látjuk: a leghosszabb szó 16 karakterrel: *összeölelkeznénk*, ami három alkalommal fordult elő a dalszövegekben.

A legtöbb alkalommal előforduló ónem tekintve a procedurális tartalom- szavak voltak:

2.1 ábra. A szógyakoriság-elemzés eredményei

- álomarcú	8 alkalommal	0,59%
- vár	7	0,52%
- van	7	
- tele	7	
- szívünkkel	7	
- gondolj	7	
- föld	6	0,44%
- szép	6	
- ölel	6	

- melegével	6	
- könnyel	6	
- id	6	
- tartozom	5	0,37%
- fény	5	
- csók	5	
- árnyék	5	
- vándor	4	0,29%
- szabadság	4	
- hiányzol	4	
- szerelem	3	0,22%
- szád	3	
- otthon	3	
- nyár	3	
- nap	3	
- hozzám	3	
- hozzád	3	
- együtt	3	
- dal	3	
- velünk	3	

Ezek a szavak fordulnak el a leggyakrabban Demjén Ferenc dalszövegeiben. Ami azt jelenti, hogy dalszövegeiben els dleges szerepe van az érzelmeknek, az emberi kapcsolatoknak az érzelmi megnyilvánulások szinte minden dalban megtalálhatóak.

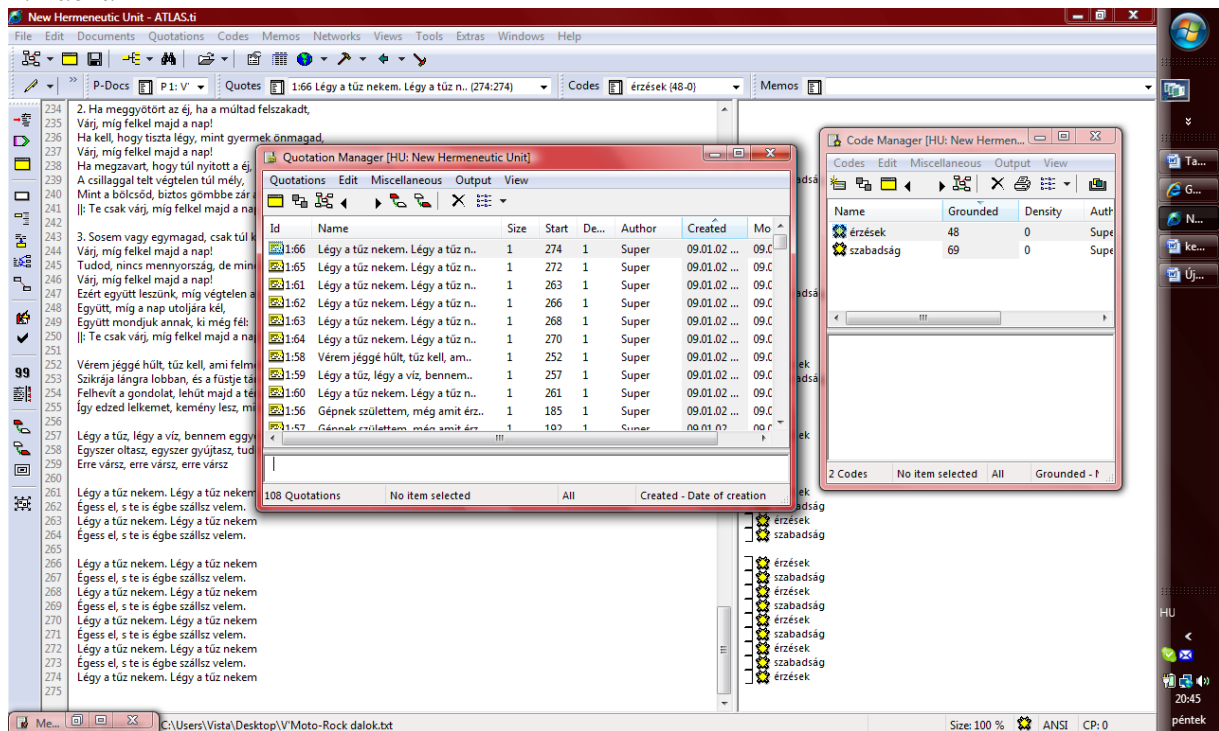
2.2 A *szeretet* szóhoz kerülnek mind azok a szavak melyek a társas kapcsolatokra vonatkoznak, vagy valamilyen érzelmet fejeznek ki:

Érzések= | együtt | vele* | velem | egyedül
| gondol* | csók* | ölel* | hiányzol | hiány* | könny* | összeölelkezni | szívünkkel | szerelem | szeret* | vágy* | tűz* |

2.3 A *szabadság* szóhoz kapcsolva kerülnek azok a szavak melyek az utazást, távolságot, szabadságot hivatottak leírni.

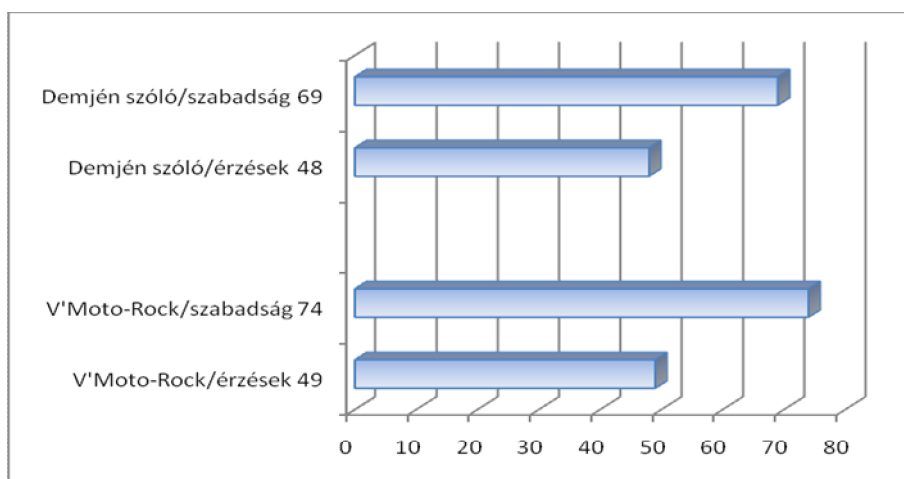
szabadság= | utaz* | hova | el | messze | hol | visz* | vágyom | szél | megy* | eljut* | végtelen* | szabad* | megy* | utaz* | távol* |

2.4 ábra

Az ábrán az Atlas program munkalapja látható. Bal oldalon a dalszövegek, jobb oldalon pedig két megnyitott ablak. A bal oldali ablak a kódokhoz tartozó idézeteket tartalmazza; megjelölve a bal oldali interjúrészletből származó idézet jellemzőit (az idézet sorszáma a dalszövegeken belül, az idézet terjedelme az interjú soronkénti számai szerint). A jobb oldali ablak a kódot mutatja, amihez tehát tartozik több idézet és annak az előfordulási helye a munkalap bal oldali részén (a két ablak eltakarja, hogy itt a munkalapon is megjelenik a megjelölt szakaszhoz tartozó kód, illetve kódok).

Eredmény:

Elemelve Demjén Ferenc V'Moto-Rock zenekarban előadott dalszövegeit a következőt állapítottam meg: Ahogy azt a diagram is mutatja a dalszövegekben a szabadság kód alá tartozó kifejezések az

összes 274 sorból, 74 alkalommal/sorban fordult elő, míg a érzések, érzelmeket kifejező szavak 49 sorban volt megtalálható.

Demjén szülő karrierjében készült dalok kapcsán a következő állapítható meg. Vizsgálva a 321 sort, a szabadság kód szerint, 69 sorban volt fellelhető a szabadság gondolata, míg érzelmek tekintetében 48 sor volt érintve.

Megállapítható tehát, hogy Demjén Ferenc dalszövegeiben, annak tartalmát tekintve, kiélezve a szabadság gondolatára, és az érzelmi vonalat figyelembe véve, nem történt jelentős változás a két korszakot tekintve.

Valószínűsíthető, hogy ennek az állandó gondolatvilágnak köszönhető, hogy népszerűsége töretlen, még akkor is, ha pályafutása több generáción átívelő.

Szabó Nelli